

Lex Maria

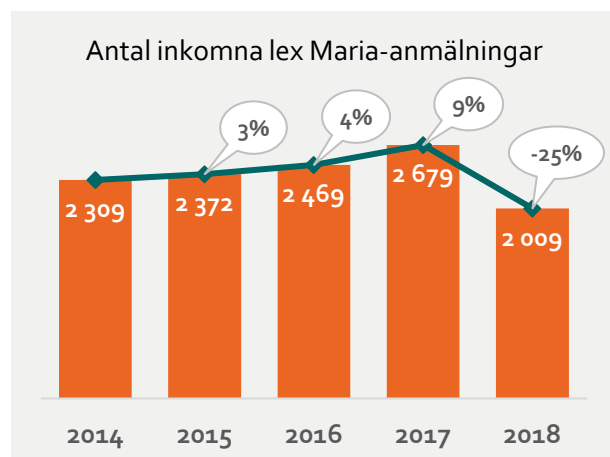
Vårdgivare är skyldiga att utreda och anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO. Denna regel kallas lex Maria. IVO:s ansvar när det gäller anmälningar enligt lex Maria är att granska vårdgivarens utredning.

Översikt lex Maria-anmälningar 2014-2018

Under 2018 har antalet lex Maria-anmälningar sjunkit med 25 procent. Minskningen kan förklaras av att den tidigare obligatoriska anmälningsplikten för självmord som inträffat nära i tid efter en vårdkontakt, togs bort den 1 september 2017.

Antalet lex Maria-anmälningar har minskat

Mellan 2014 och 2017 växte antalet lex Maria-anmälningar som kom in till IVO i måttlig takt, inga stora förändringar observerades. 2018 när det sk. obligatet för självmord togs bort, minskade antalet inkomna anmälningar med 25%.

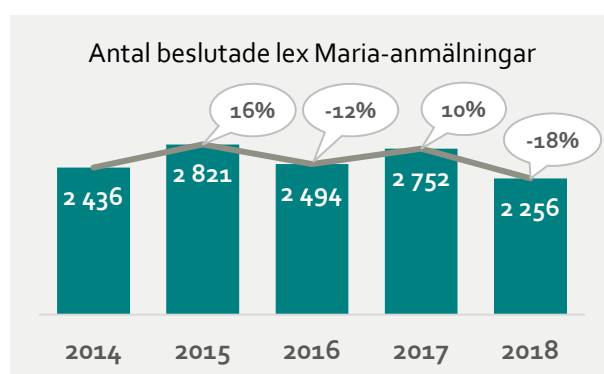

Antalet beslutade ärenden har varierat över de fem senaste åren, utan någon särskild trend. Under 2014-2017 fattade IVO beslut i fler ärenden än vad som kom in¹.

¹ Antal beslutade ärenden kan skilja sig från antal inkomna ärenden på grund av handläggningstider.

² En lex Maria kan inträffa inom en viss tidsperiod. Om en händelse

Den sista december 2018 var 368 lex Maria-ärenden under utredning.

Tiden mellan händelse och anmälan har ökat

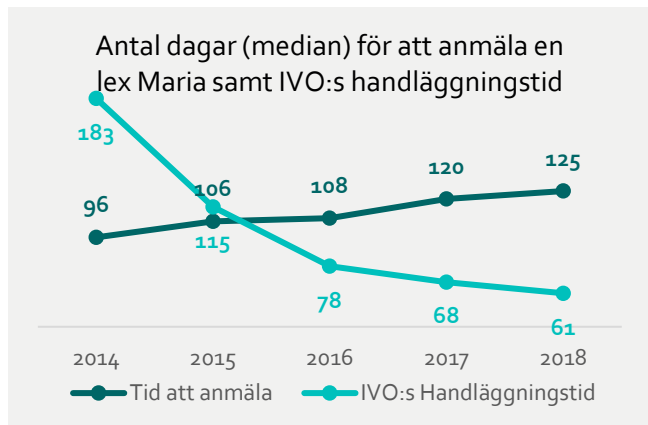
Vårdgivare är skyldiga att utreda händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada. Om de i sin utredning kommer fram till att vårdskadan är allvarlig eller att det funnits risk för allvarlig vårdskada, ska vårdgivaren snarast anmäla detta till IVO.

Mellan åren 2014 och 2018 har tiden det tar från att en allvarlig händelse inträffar till att den anmäls till IVO ökat². 2014 tog det cirka tre månader för en vårdgivare att anmäla en lex Maria till IVO och 2018 cirka fem månader.

IVO:s handläggningstider för lex Maria har minskat de senaste fem åren

2014 var IVO:s handläggningstider för lex Maria ungefär sex månader. Efter ett intensivt arbete med att förkorta handläggningstiderna, hade de sjunkit till ca 1,5 månader 2018.

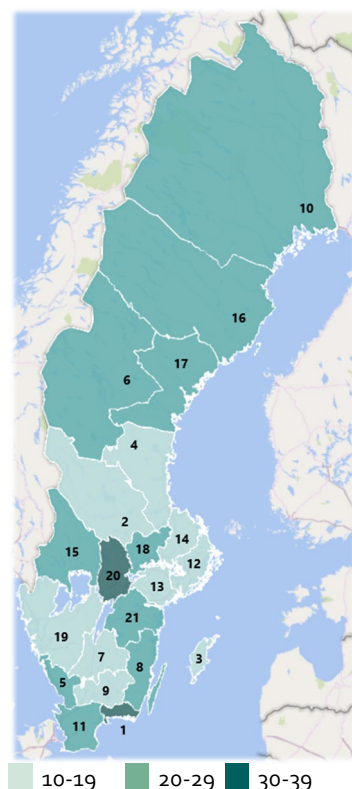
som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada har skett inom ett datumintervall har det sista datumet i intervallet använts som mätpunkt.

Antalet lex Maria-anmälningar per invånare skiljer sig åt mellan länen

Under 2018 inkom 20 lex Maria anmälningar per 100 000 invånare i Sverige i genomsnitt. Vi ser stora skillnader i anmälningar mellan länen. Idag vet vi inte vad skillnaderna beror på.

Antal lex Maria-anmälningar per 100 000 invånare³

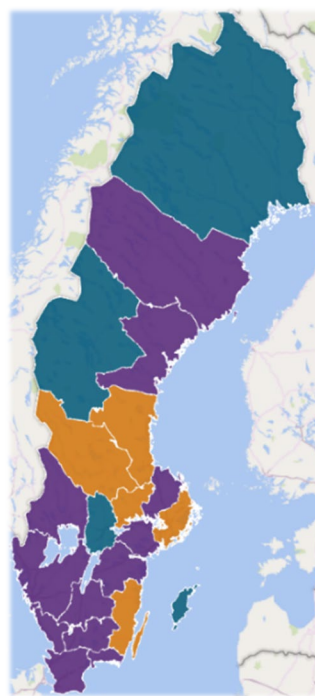

Örebro (39) och Blekinge (33) är de län som har flest antal lex Maria-anmälningar per 100 000 invånare. De som har minst antal lex Maria-anmälningar per 100 000 invånare är Dalarnas län (12), Gotland (15), Gävleborg (12), Jönköping (19), Kronoberg (16), Stockholm (13), Södermanland (12), Uppsala (18) och Västra Götalands län (21).

Flest anmälningar inom psykiatrisk specialistsjukvård

Om vi tittar på hela perioden 2014-2018 ser vi störst antal lex Maria-anmälningar inom psykiatrisk specialistsjukvård⁴. Efter att den obligatoriska anmälningsplikten för självmord togs bort i september 2017 minskade anmälningarna från psykiatri. Från och med det skiftet ser vi flest antal lex Maria-anmälningar inom somatisk specialistsjukvård kirurgi.

De största verksamhetsområdena under 2014-2018 per län

■ Psykiatrisk specialistsjukvård
■ Somatisk specialistsjukvård Kirurgi
■ Primärvård, utom hemsjukvård

Nästan hela södra Sverige samt Västerbotten och Västernorrland har haft flest antal lex Maria-anmälningar som handlat om kirurgi. Primärvård, utom hemsjukvård, är det tredje största verksamhetsområdet i landet men det största i Gotland, Jämtland, Norrbotten och Örebro.

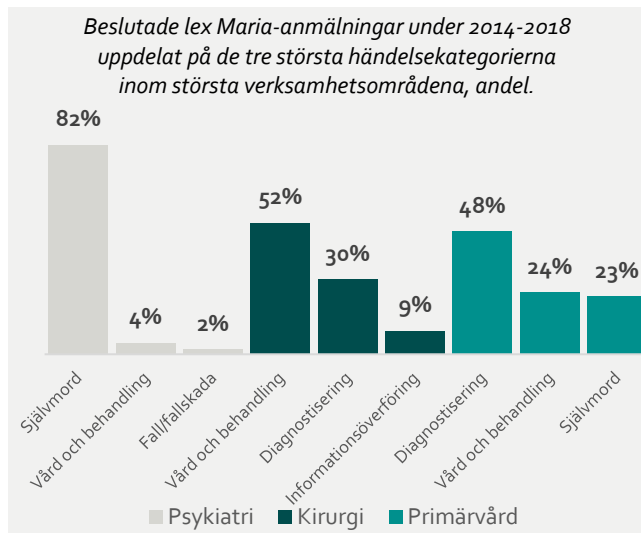
³ Siffrorna i kartan är en numrering per län som visas på sista sidan i bladet och visar alltså inte antalet lex Maria-anmälningar.

⁴ Kartan görs med hänsyn till platsen där verksamheterna bedrivs, det betyder att vissa län kan vara specialiserade inom ett särskilt område.

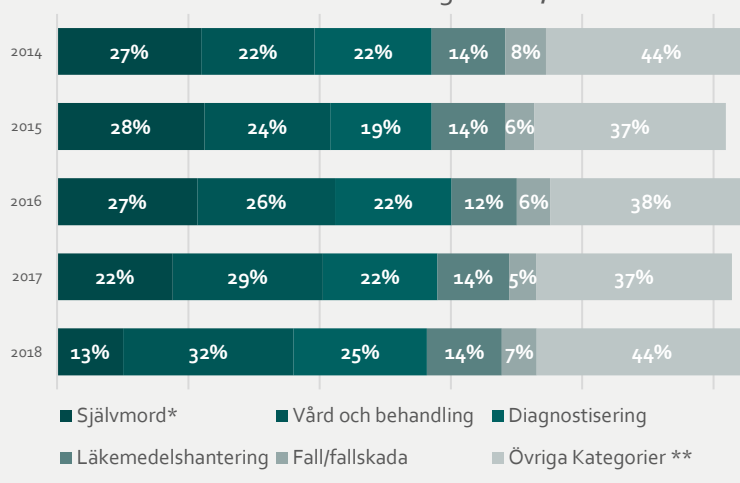
De flesta lex Maria-anmälningar handlar idag om bristande vård och behandling

De fem vanligaste händelserna bakom lex Maria-anmälningarna under 2014-2018 har varit självmord, vård och behandling, diagnostisering, läkemedelshantering och fall/fallskada⁵.

Självmord var den vanligaste händelsen 2014 (27 procent) vilket minskade drastiskt 2017 i och med att obligatet att anmäla självmord som inträffat nära i tid efter en vårdkontakt togs bort. 2018 är vård och behandling den vanligaste händelsen (32 procent).

Beslutade lex Maria-anmälningar uppdelat på de fem största händelsekategorierna, andel

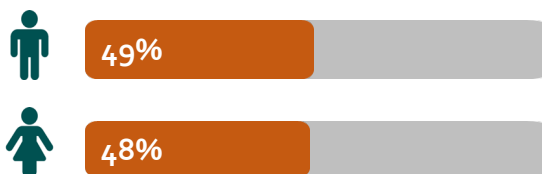
Händelserna skiljer sig mellan verksamhetsområdena

Under analysperioden ser vi att de vanligaste händelserna bakom lex Maria-anmälningarna varierar beroende på verksamhetsområde. Inom psykiatri har självmord varit den i särklass vanligaste händelsen med 82 procent av det totala antalet ärenden under 2014-2018. Vård och behandling har varit den största händelsekategorin inom kirurgi (52 procent). Diagnostisering har varit den största inom primärvård (48 procent). Vård och behandling har varit den gemensamma händelsekategorin inom alla dessa tre.

⁵ En lex Maria anmälan kan gälla en eller flera händelsekategorier.
* Självmord inkluderar ärenden som innefattar fullbordat, försök, misstänkt och utvidgat.

Fördelning mellan kvinnor och män

Fördelningen mellan kvinnor och män har varit jämn 2014-2018, med 49 procent i genomsnitt för män och 48 procent för kvinnor. I tre procent var könstillhörigheten inte specificerad och avser båda kvinna/man eller annat.

Vill du veta mer?

Vill du ha mer detaljerad statistik om lex Maria-anmälningar hittar du våra årliga statistiktabeller [här](#).

Kartnumrering efter län

1	Blekinge	12	Stockholm
2	Dalarnas län	13	Södermanland
3	Gotland	14	Uppsala
4	Gävleborg	15	Värmland
5	Halland	16	Västerbotten
6	Jämtland	17	Västernorrland
7	Jönköping	18	Västmanland
8	Kalmar	19	Västra Götalands län
9	Kronoberg	20	Örebro
10	Norrbottnen	21	Östergötland
11	Skåne län		

** Övriga kategorier innefattar ungefär 20 olika kategorier inom bl.a. dokumentation, samverkan, remisshantering, uppföljning, osv.